

τὴν ἐνώσιν τῶν Σλάβων. Ὁ ἀποβλέπων εἰς τὸν γεωγραφικὸν χάρτην πείθεται, ὅτι, ἂν συνεννοηθῶσιν αἱ τρεῖς αὐταὶ φυλαὶ, οἱ Σλάβοι δὲν θὰ ὑπερισχύσωσιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Ἀποστρεφόμενος τὸν σίδηρον, παρασκευάζομαι νὰ καταβῶ εἰς Πειριαξί ἐπὶ κοινῆς ἀμάξης· εἶναι σήμερον ἡ δευτέρα τοῦ φεβρουαρίου, ἐγὼ δὲ γράφω ἔχων τὰ παράθυρα ἀνοικτά. Τὸ πρῶτον βλέπει εἰς τὸν βασιλικὸν κήπον, ὅστις διὰ τοὺς λαμπροὺς φοίνικας καὶ τὰς πορτοκαλέας υπερβαίνει τὸν ἐν Βερσαλίᾳ, περικλείεται δὲ ὡς ἐν πλαισίῳ διὰ τῶν ἰσρῶν ὄρεων· τὸ ἕτερον παράθυρον βλέπει εἰς τὴν πλατεῖαν, ἐνθα παιανίζει ἡ μουσικὴ, περιπατοῦσι δὲ, πίζουσι, φλυαροῦσι γυναῖκες, παῖδιά καὶ στρατιῶται. Ἐν Εὐρώπῃ (ἔγραψεν ὁ ἡμέτερος Σέιμερ) ἔχει ἐκάστη χώρα ἴδια χρώματα· ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἔχει ἴδια χρώματα ἕκαστος ἄνθρωπος. Τοῦτο δὲν ἰσχύει πλέον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλ' ἐν Ἀθήναις. (Ἐπεταὶ περιγραφὴ τῆς ἐθνικῆς στολῆς) αἱ γυναῖκες δὲν εἶναι κατὰ τὴν κομψότητα ὑποδέσμεραι τῶν δεσποινῶν ἐν Πηρσίσι. Τὰ κοράσια φοροῦσι τὴν πικλιάν, πλουσίαν στολὴν, ἣτις τοσοῦτον ἀυξάνει τὴν χάριτα τοῦ προσώπου, ὥστε ἀποβαίνει ἀπερίγραπτος. Αἱ Ἀθηναῖαι εἶναι ἡ καλλίστη πόλις τῆς Ἀνατολῆς· ὁ ξένος ἀπέρχεται ἰεσθωργος, καὶ μετὰ στερεᾶς προθέσεως νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν.¹

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΦΕΥΡΕΤΟΥ

τῶν χαλυβδίνων γραφίδων καὶ τοῦ κονδυλοφόρου.

Καθ' ἐκάστην μεταχειριζόμεθα πλῆθος μικρῶν καὶ ἀφανῶν ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων δὲν ἐκτιμῶμεν ἐπαρκῶς τὴν ἀξίαν καὶ τὴν χρησιμότητα, ἕνεκα τῆς μικρότητος αὐτῶν καὶ τῆς μικρᾶς τιμῆς, εἰς τὴν ὁποίαν πολοῦνται. Ἀναφέρομεν ἐπὶ παραδείγματος τὰ πυρεῖα, τὰ κοινῶς ὀνομαζόμενα σπύρτα· ταῦτα ἀντικαταστάσαντα τὴν χρῆσιν ὅλων τῶν λοιπῶν πυροποιῶν οὐσιῶν καίονται σήμερον κατὰ χιλιάδας, καὶ ὅμως οὐδεὶς ἀναλογίζεται τὴν μεγάλην εὐκολίαν καὶ τὴν οικονομίαν τοῦ χρόνου, τὴν ὁποίαν ἐπήνεγκεν ἡ ἐφεύρεσις αὐτῶν. Τίς δὲ ἦτο ὁ πρῶτος εὐρετῆς τῶν πυρείων; Καίτοι δὲν παρήλθε πολὺς χρόνος ἀπὸ τῆς εὐρέσεως αὐτῶν, μόλις εἶναι γνωστὸν, ὅτι κατασκευάσθησαν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Στεφάνου Ρόμερ καὶ Πρέσχελ ἐν Βιέννῃ τῷ 1833, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1848 ἤρχισαν νὰ κατασκευάζωνται ἐκ μάζης φλογογόνου, ὁμοίως πρὸς ἐκείνην τὴν ὁποίαν σήμερον μεταχειρίζονται πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν, καὶ ὅτι πρὸ 30 ἐτῶν ἐγένοντο ἀντικείμενον κοινῆς χρήσεως.

Ἄλλ' ἂς ἐθλωμεν, μνημονεύσαντες ἐπὶ παραδείγματος τὰ πυρεῖα, εἰς τὴν ἱστορίαν ἄλλης ἐ-

φευρέσεως ἢ μᾶλλον ἄλλου ἐφευρετοῦ, παρασχόντος ἡμῖν ἀντικείμενον κοινῆς χρήσεως, πρὸς τὸ ὅποιον ἐκ παίδων εἴμεθα συνφικνωμένοι, καὶ τὸ ὅποιον ἀφθῶνως μὲν καταναλίσκομεν, ὀλίγον δὲ διὰ τὴν καθολικὴν αὐτοῦ διάδοσιν καὶ τὴν μικρὰν τιμὴν ἐκτιμῶμεν. Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι τὸ *κονδύλιον*, ἡ *γραφίς*, ἡ κοινῶς πένα (*penne*) μετὰ τοῦ κονδυλοφόρου ἢ γραφιδοφόρου.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐξῆ ἐν Καινιγσβέρῃ, ἀρχαία πρωτευούσα τῆς Πρωσσίας, πτωχὸς διδάσκαλος τῆς καλλιγραφίας, ὀνόματι Βούργερ, ὁ ὁποῖος κατεῖχετο ὑπὸ ἰδιοτρόπων τινῶν δοξασίῶν· μία δὲ τούτων ἦτο καὶ τὸ ὅτι ἡ μέθοδος τοῦ καλλιγραφεῖν, ἡ ὑπὸ τοῦ καλλιγράφου τοῦ Μεγάλου Φρεδερίκου Ἰλμαρ Κούρα εἰσαχθεῖσα καὶ ἐν χρήτῃ τότε καθ' ὅλην τὴν βορείαν Γερμανίαν, εἶχεν ἀνάγκην διορθώσεως. Τοιοῦτόν τι δοξάζων ἐπενόησεν ἰδίῳν μέθοδον γραφῆς, τὴν ὁποίαν καὶ ἐδίδασκεν εἰς τοὺς μαθητὰς του. Ὄταν δὲ ἡ γραφὴ του αὕτη ἐγένετο γνωστὴ διὰ τῆς διδασκαλίας, ἐθεωρήθη καλλιτέρα τῆς τῶν μαθητῶν τοῦ Κούρα, τῆς συνισταμένης ἐξ ἀρθῶν καὶ χονδροειδῶν χαρακτῆρων, καὶ ἐγένετο δεκτὴ εἰς τὴν πατρίδα του, μηδὲ ὅπως ληφθεῖσθαι ὑπ' ὄψιν τῆς νεαρᾶς ἡλικίας τοῦ προτεινάντος. Ἄλλ' ὡς συμβαίνει πάντοτε ἐπὶ τοιοῦτων περιστάσεων, τὸ κατόρθωμα τοῦτο καὶ ἡ φήμη διήγειρε τὸν φθόνον τῶν συναδέλφων τοῦ Βούργερ καλλιγράφων, οἵτινες οὐδὲν μέσον παρέλιπον, ἵνα βλάψωσι καὶ ταπεινώσωσι τὴν περὶ αὐτοῦ δόξαν τῶν συμπολιτῶν του.

Ὁ Βούργερ ὅμως προέβη καὶ περαιτέρω· ἐσκέφη πλὴν τῆς γραφῆς νὰ βελτιώσῃ ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον καὶ τὰ μέσα τῆς γραφῆς, πρὸ παντὸς δ' ἐπέστησε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῆς γραφίδος. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους μεταχειρίζοντο γράφοντες μόνον τὰ πτερὰ τῆς χηνός· εἶναι δὲ γνωστὸν, ὅτι ὁ θέλων δι' αὐτῶν νὰ γράψῃ λεπτοὺς χαρακτῆρας πρέπει νὰ κρατῇ ἀδιακόπως εἰς χεῖρας τὸ κονδυλομαχαίριον, ὅπως ἀποξέῃ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸ ἄκρον τῆς γραφίδος, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποκόπη ἐντελῶς καὶ κατασκευάζῃ νέαν κατωτέρα. Τοῦτο δὲ, ὡς εἰκός, ἦτο οὐ μόνον δυσάρεστον καὶ χρονοτριβές, ἀλλ' εἶχε καὶ τὸ ὅπως ἰδιάζον αὐτῷ ἐλάττωμα ὅτι ἐπροκάλει πληγὰς εἰς τὸν ὄνυχά· διότι ἡ δξεία αἰχμὴ τῆς γραφίδος ἀπημβλύετο ἐπὶ τοῦ ὄνυχος τοῦ ἀντίχειρος τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἀπετέμενετο καὶ διὰ τοῦ μαχαίριου· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο κατ' ἀνάγκην ἦτο λίαν κοπτερὸν, ἐπροκάλει εὐκόλως τραυματισμούς τοῦ ὄνυχος καὶ φλεγμονὰς ὀδονηρᾶς.

Ἐφ' ὅλων λοιπῶν τούτων ἐπεχείρησεν ὁ Βούργερ νὰ φέρῃ διορθώσεις καὶ βελτιώσεις. Συνέτεινε δὲ μεγάλως καὶ τὸ ἐξῆς γεγονός. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐδίδασκεν ὁ Βούργερ καλλιγρα-

φίαν εἰς θυγάτριον πλουσίου γέροντος ὀνόματι Ἐγγεلمان ἐσκέφθη λοιπὸν ν' ἀνακοινώσῃ εἰς αὐτὸν τὰς σκέψεις του. Ὁ πλούσιος οὗτος Ἐγγεلمان ἦτο γέρον λῖαν ἰδιότροπος τὸν χαρακτῆρα καίτοι ἀπέζη ἐκ τῶν προσόδων τῆς περιουσίας του, οὐδὲν ἴδιον μετερχόμενος ἐπάγγελμα, οὐχ ἤττον οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔμενεν ἀργὸς ἐκ τῶν πολυαριθμῶν καὶ πλυσιδῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν. Δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, κεκλεισμένος ἐν δωματίῳ εἰργάζετο ἐπὶ τεκτονικῆς τραπέζης, ἢ ἐπὶ τόνου. Ἐκοπτεν, ἐρρίνιζεν, ἐσφυρηλάτει, κατασκευάζων μικρὰ τεχνουργήματα, λῖαν ἐντέχνως, διὰ τὰ ὁποῖα πολλοὶ θὰ ἔδιδον μέγα τίμημα ἐὰν ἐπωλοῦντο· αὐτὸς ὅμως εἰργάζετο δι' ἑαυτὸν καὶ μόνον· ἔχαιρε δὲ διὰ τὰ ἔργα του καὶ διὰ τὸν οἶκόν του, ὁμοιάζοντα πρὸς μουσεῖον ἐντέχνων ἀντικειμένων.

Εἰς τὸν γέροντα λοιπὸν ἐκείνον ἀνεκοίνωσεν ὁ Βούργερ τὴν ἀνακάλυψίν του· συνίστατο δὲ αὐτῇ εἰς τὴν ἔκκοπὴν τοῦ ὄλου καλάμου τοῦ πτεροῦ τῆς χηνὸς εἰς μικρὰ τεμάχια, τὰ ὁποῖα κατόπιν ὤξυνε καὶ ἔσχιζε δι' ἐντομῆς· οὕτως ὤστε, ὡς ἔλεγεν ὁ ἴδιος, νὰ ἔχη ἕκαστον τὸ ἴδιον ῥύγχος. Τοιοῦτοτρόπως κατασκεύασε γραφίδας ὁμοίας πρὸς τὰς σημερινὰς ἐκ χάλυθος καὶ ἐνέπηξεν ἐπὶ στελλεοῦ ἢ κονδυλλοφόρου, ὃν αὐτὸς ἐπίσης κατασκεύασε.

Τοῦτο ἦτο ἐν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω· διότι πρὸ αὐτοῦ οὐδεὶς διανοήθη νὰ χωρίσῃ τοῦ κονδυλοφόρου τὴν γραφίδα. Ὁ Ἐγγεلمان εὔρε τὸ πρᾶγμα καλὸν, καθ' ὅσον δὲν ἔκοπτε τις μόνος τὴν γραφίδα, οὐδὲ ἀπέζηεν, ὡς πρότερον, ἀλλ' ἠδύνατο φθειρομένης τῆς μιᾶς, νὰ λαμβάνῃ ἑτέραν, ἐξ οὗ ἐπῆρχετο οἰκονομία χρόνου καὶ κόπου διὰ τὸν γραφέα, εἶπεν ὅμως ὅτι καὶ δὲν κατορθώθη μέγα τι· διότι αἱ γραφίδες ἔπρεπε πάντως νὰ κοπῶσιν ὑπὸ τινος διὰ τῆς χειρός· διὸ εἶπεν εἰς τὸν Βούργερ ν' ἀντικαταστήσῃ διὰ μηχανῆς τὴν διὰ τῆς χειρός κατατομὴν τῶν πτερῶν εἰς γραφίδας.

Ὁ Βούργερ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν παρατήρησιν ταύτην τοῦ γέροντος, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ δημοσιεύσῃ καὶ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐφεύρεσιν. Κατὰ τὸ 1808 λοιπὸν ἔδημοσίευσεν τὰ ἐξῆς ἐν μιᾷ τῶν ἐγγυωρίων ἐφημεριδῶν·

«Νέα σπουδαιοτάτη ἐφεύρεσις. Ὁ καλλιγράφος Βούργερ μετὰ πολλοὺς κόπους κατώρθωσε νὰ ἐφεύρῃ κατασκευάσμα διὰ τοῦ ὁποίου δύναται ἕκαστος νὰ γράφῃ κομφῶς, νὰ ὠφελῆται ἐκ τῆς οἰκονομίας, καθ' ὅσον ἐξ ἑνὸς πτεροῦ θὰ λαμβάνῃ 4-5 γραφίδας, τὰς ὁποίας θὰ ἔχη καὶ ἐτοίμους κεκομμένας, ἀποφεύγων τὸν κόπον καὶ τὴν χρονοτριβὴν ξύων πτερά, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὸν μέχρι τοῦδε ζυσμὸν τῆς αἰχμῆς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἀντίχειρος, ἐξ οὗ προκύπτουσι πολλὰ τὰ κακὰ. Τὸ κατασκευάσμα συνίσταται ἐκ μικροῦ κυτίου φέροντος τὰς πτε-

ρογραφίδας καὶ τὸν κονδυλοφόρον αὐτῶν, ὃν ὁ εὔρετῆς ἐδάπτισε ῥυγχογραφιδοκάτοχον. Τὰ τῆς χρήσεως δὲ αὐτοῦ ἐξηγεῖ ὁ ἐφευρετής. Ἡ τιμὴ ὀρίζεται ἐκ τῆς ὕλης, ἐξ ἧς εἶναι κατασκευασμένος ὁ κονδυλοφόρος· ἐπειδὴ ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν κεκοσμημένοι διὰ χρυσοῦ, ἀργύρου, ὀρειχάλκου (διὰ δῶρα).»

Ὁ ἀναγνώστης παρετήρησεν ἤδη ἐκ τῆς κατὰ λέξιν μετενεχθείσης ἀγγελίας ταύτης ὅτι ὁ Βούργερ δὲν ἦτο ποσῶς νοήμων ἔμπορος. Ἐὰν βιομήχανος τῶν ἡμερῶν μας εἶχε ν' ἀναγγεῖλῃ τοιοῦτόν τι, ἄλλην ὀνομασίαν θὰ ἔδιδεν, ἢ θὰ ἀνεζήτηε ἕτερον ὄνομα καλλίτερον ἢ ξενικῶς ἤχοῦν. Ἡ λέξις ῥυγχογραφιδοκάτοχον ἔχει ἦχον πεζόν. Ἐὰν τοῦλάχιστον ὀνόμαζε τὸ κατασκευάσμα γαλλιστὶ tuyau de plume, ἢ εὐρισκεν ὀνομασίαν τινὰ ἑλληνικὴν ἢ χαλδαϊκὴν, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ δύναται τις νὰ προσφέρῃ χωρὶς νὰ σχίσῃ τὴν γλώσσάν του, οἱ κάτοικοι τῆς Καινισβέργης θὰ ἠγόραζον αὐτό. Ἡ ὀνομασία ὅμως ῥυγχογραφιδοκάτοχον ἐφάνη αὐτοῖς γελοία καὶ ἐπειδὴ οἱ φθονεροὶ συνάδελφοι τοῦ Βούργερ ἔπραττον τὸ πᾶν, ὅπως καταδιβάσωσι τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν κοινὴν γνώμην, ἢ νέα σπουδαιοτάτη ἐφεύρεσις ἀπέτυχε, κατασταθεῖσα γελοία.

Ὁ φιλόπονος ὅμως Βούργερ δὲν ἀπηλπίσθη ἐκ τῆς ἀποτυχίας ταύτης. Μετ' ὀλίγον ἐπενόησε μικρὰν μηχανὴν, δι' ἧς αἱ γραφίδες ἐκόπτοντο· ἔδωκε δὲ τὸ σχέδιον αὐτῆς εἰς τὸν φίλον του Ἐγγεلمان, ὁ ὁποῖος δὲν ἠσύχασε πρὶν ἢ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του. Ἡ δευτέρα ἐφεύρεσις ἀνταπεκρίνετο ἐντελῶς πρὸς τὸν σκοπὸν του· καὶ αὐτὸς ὁ Ἐγγεلمان εὐχαριστήθη διότι οὐδεὶς τοῦ λοιποῦ θὰ ἔκοπτε τὰς γραφίδας διὰ τῆς χειρός.

Ὁ Βούργερ ἀνήγγειλε δι' ἑτέρας ἀγγελίας τὸ μηχανήμα, συγχρόνως δὲ ἀνοήτως ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐσκόπει νὰ κατασκευάσῃ καὶ αὐτὰς τὰς γραφίδας ἐκ μετάλλου, διότι ἐπίστευεν ὅτι εἶχεν ἤδη φθάσει φυσικῶς εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐφευρέσεώς του, ἀλλ' ἐπέπρωτο πικρῶς ν' ἀπατηθῇ. Διότι πρότερον εἶχεν ἐχθροὺς μόνον τοὺς καλλιγράφους· ἤδη ὅμως προσετέθησαν καὶ οἱ γραφιδοπῶλαι, οἵτινες ἐφοβοῦντο τὴν μέλλουσαν νὰ ἐπέλθῃ ζημίαν εἰς τὸ ἐμπόριόν των, καὶ δημοσίᾳ διεκηρύχθη ὅτι εἶναι παράφρων ὁ διατεινόμενος ὅτι δύναται νὰ κατασκευασθῶσι γραφίδες ἐκ μετάλλου· διὸ καὶ οἱ εὐφυολόγοι τῆς Καινισβέργης, οἱ σκώψαντες τὸ ῥυγχογραφιδοκάτοχον, ἐνόμισαν ἀληθῶς, ὅτι ὁ πρότερον καθολικὴν χαίρων φήμην ὡς διδάσκαλος τῆς καλλιγραφίας, ἔπαθε τὰς φρένας. Ἐτρεψαν εἰς τὸ γελοῖον τὸ πρᾶγμα· οὐδὲν δὲ χεῖριστον ἢ νὰ καταβιασθῇ ἄνθρωπος ἢ πρᾶγμα τι μέχρι τοῦ γελοίου.

Καὶ πράγματι αἱ συνέπειαι δὲν ἐβράδυνον νὰ ἐπέλθωσιν· ὁ Βούργερ κατηνάλωσε τὴν μικρὰν

περισσίαν του πρὸς κατασκευὴν τοῦ μηχανήματος, καὶ ἐξερέθη τῶν ἄλλων αὐτοῦ πόρων, διότι ἀδιακόπως παρέλειπε τὰς παραδόσεις τῶν μαθημάτων του, περιήλθεν εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν, κατεβλήθη ὑπὸ τῆς ἀποτυχίας του, καὶ κατελήφθη ὑπὸ τοῦ χειρίστου ὅσων δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον, τῆς ἀπελπισίας. Ἐν τῇ ἡρέμῳ ἀπελπισίᾳ του παραδίδετο ἐνίοτε εἰς τὴν ζυθοποσίαν καὶ κατήντησε πρόσωπον κωμικόν, γνωστὸν εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν, τὸ ὁποῖον ἡ ἀξέπαινος νεολαία τῶν τριῶν μετὰ σκωπτικῆς χαρᾶς ἐκάλει διαβαῖνον «γραφιδοκάτοχον, ῥυγχογραφιδοκάτοχον».

Ἐκ τῶν γραφιδοκατόχων ὅμως τοῦ Βουργερ καὶ τῶν γραφιδοτόμων αὐτοῦ μηχανῶν βιομηχανοὶ Ἀγγλοὶ ἠγόρασαν δείγματα τινά, ἀναγνώρισαντες καλῶς τὴν ἀξίαν τῆς ἐφευρέσεως, καὶ μετένεγκον εἰς Ἀγγλίαν, ἔνθα ἤρχισαν νὰ κατασκευάζωσι τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα ἐν ἐργοστασίοις, πρὸς δὲ τούτοις καὶ μεταλλίνοὺς γραφίδας κατὰ μεγάλα ποσά· ἡ δὲ βιομηχανικὴ αὐτὴ ἐπιχείρησις προώδευε καὶ ταχέως ἤνθησεν. Ἀγγλικοὶ κονδυλοφόροι ἀπεστέλλοντο εἰς Γερμανίαν καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, καὶ τὰ ἀγγλικὰ ἐργοστάσια ἰδίως τὰ ἐν Βιρμινγάμῃ ἐκέρδισαν πολλὰ ἑκατομμύρια ἐκ τοῦ μικροῦ τούτου καὶ ἀφηνόους, τὰ νῦν ὅμως ἀπαραιτήτου καταστάτου ἀντικειμένου τοῦ ἐμπορίου.

Τί δὲ ἀπέγεινεν ὁ Βουργερ; Ἐάν, ὡ ἀναγνώστα, ὁ συγγραφεὺς σοὶ διηγεῖτο μυθιστόρημά τι ἤθελεν ἐπὶ τέλους ἀνταμείψει λαμπρῶς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνδρὸς καὶ πληρώσει τὸν ἄσκον καὶ φιλόπονον ἐφευρετὴν τιμῶν καὶ πλούτου. Ἡ πραγματικότης ὅμως οὐχὶ σπανίως ἀποκλίνει ἀπὸ τῶν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον καὶ τὴν ποιητικὴν δικαιοσύνην ἀποδιδόμενων ἀνταμοιβῶν ἢ τιμωριῶν.

Ἐπι περὶ τὰ τέλη τοῦ 1840 ἔλατο παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ταχυδρομείου τῆς Καινιγσβέργης γέρον ἐξηντλημένος, ἐμπορευόμενος χαλυβδίνους γραφίδας καὶ κονδυλοφόρους, ἐξ οὗ οἱ ἐρχόμενοι εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἠγόραζον ἀπὸ εὐσπλαγχνίας. Ὁ γέρον ἐκεῖνος ἦτο ὁ ἐφευρετὴς τῶν πωλουμένων γραφίδων, ἐκ τῆς παραγωγῆς τῶν ὁποίων ἄλλοι μὲν ἐγένοντο ἑκατομμυριοῦχοι, αὐτὸς δὲ ἐκ τῆς μικρᾶς ἐκείνης πωλήσεως περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου του προσέφυλαξεν ἑαυτὸν μόλις ἀπὸ τοῦ ἐκ τῆς πείνης θανάτου!

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.)

**

Ὁ κατὰ τὸ 1875 ἀποθανὼν ἀντιπρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἐρρίκος Οὐίλσον ἐπηγγέλλετο ἐναλλάξ τὸν ποιμένα καὶ τὸν γεωργὸν μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας του. Ἀλλ' οὐχ ἤττον κατεγίνετο καὶ περὶ τὴν σπουδὴν. Ἀργότερον ἐπηγγέλλετο τὸν σκανδαλοποιόν. Τοσοῦτον δ' ἠδουκίμησεν, ὥστε

οἱ συμπολιταὶ του τὸν ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν ἐν Οὐασινγκτὼν Γερουσίαν τῆς Συμπολιτείας. Τῷ 1872 κατὰ τὴν δευτέραν ὑποψηφιότητα τοῦ στρατηγοῦ Γράντ ἐγένετο ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας!

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

Ἐκ τῶν τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ.

Ἡ ποίησις ἔχει τρεῖς φάσεις, ὧν ἐκάστη ἀντιστοιχεῖ πρὸς μίαν ἐποχὴν τῆς κοινωνίας· τὴν ᾧδὴν, τὴν ἐποποιίαν καὶ τὸ δρᾶμα. Οἱ πανάρχαιοι χρόνοι εἰσὶ λυρικοὶ, οἱ ἀρχαῖοι ἐπικοὶ καὶ οἱ νεώτεροι δραματικοί. Ἡ ᾧδὴ ἄδει τὴν αἰωνιότητα, ἡ ἐποποιία λαμπρύνει τὴν ἱστορίαν, τὸ δὲ δρᾶμα ἀπεικονίζει τὸν βίον. Ὁ χαρακτήρ τῆς πρώτης ποιήσεως εἶναι ἡ ἀφέλεια, τῆς δευτέρας ἡ ἀπλότης καὶ τῆς τρίτης ἡ ἀλήθεια. Ἡ ᾧδὴ τρέφεται ἐκ τοῦ ἰδανικοῦ, ἡ ἐποποιία ἐκ τοῦ μεγάλου, τὸ δρᾶμα ἐκ τοῦ πραγματικοῦ. Ἡ τριπλῆ αὕτη ποίησις τέλος ἀπορρέει ἐκ τριῶν μεγάλων πηγῶν, τῆς Βίβλου, τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Σαίξπηρ.

Τοιαῦται εἰσὶν αἱ διαφοροὶ τῆς διανοίας ἐκδηλώσεις κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἀνθρώπου. Τοιαύτη ἡ τριπλῆ αὐτῆς μορφή, ἡ τῆς νεότητος, ἡ τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας καὶ ἡ τοῦ γήρατος. Εἴτε ἰδιαιτέρως ἐκαστῇ φιλολογίᾳ ἐξετασθῆ, εἴτε πάντων τῶν ἐθνῶν ὁμοῦ, τὸ αὐτὸ παρουσιάζουσιν ἀποτελεσμα· οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ πρὸ τῶν ἐπικῶν καὶ οὗτοι πρὸ τῶν δραματικῶν. Ἐν Γαλλίᾳ ὁ Μακέρβ πρὸ τοῦ Σαπελαίν, ὁ Σαπελαίν πρὸ τοῦ Κορνηλίου· ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι ὁ Ὀρφεὺς πρὸ τοῦ Ὁμήρου, πρὸ τοῦ Αἰσχύλου ὁ Ὁμηρος· ἐν τῇ Βίβλῳ ἡ Γένεσις πρὸ τῶν Βασιλειῶν, αἱ Βασιλείαι πρὸ τοῦ Ἰώβ· ἢ, ὅπως ἐν εὐρύτερῳ κύκλῳ ἐκθέσωμεν τὴν σειρὰν ταύτην πασῶν τῶν ποιήσεων, ἡ Βίβλος πρὸ τῆς Ἰλιάδος, ἡ Ἰλιάς πρὸ τοῦ Σαίξπηρ. Ἡ κοινωνία ἀληθῶς ἄδει πρῶτον ὅ τι ὄνειροπολεῖ, εἶτα διηγεῖται ὅ τι ἐπραξε, καὶ τέλος ἀπεικονίζει ὅ τι σκέπτεται.

Κ^α Α.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΛΙΝΙΟΥ

Ὁ ἰκανώτατος καὶ χρηστός τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ Τραϊανὸς (98 ἕως 117 μ. Χ.), προσπενέχθη πρὸς τε τὴν ὅλην Ἑλλάδα καὶ πρὸς τὰς Ἀθήνας ἠπίως καὶ φιλανθρώπως, ὡς Πλίνιος ὁ νεώτερος, ὁ ὑπουργὸς καὶ φίλος αὐτοῦ, ἀρκούντως μαρτυρεῖ. Διεσώθη δηλ. ἡμῖν ἐπιστολὴ τις τοῦ Πλινίου, δι' ἧς οὗτος, ὡς ὑπουργὸς, δίδει ὀδηγίαν πρὸς τινα Μάξιμον, ἀποστελλόμενον ἐκτάκτως ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος εἰς Ἑλλάδα, ὅπως ῥυθμίσῃ καὶ ἐξομαλίσῃ τὴν κατάστασιν τῶν ἐνταῦθα ἐλευθέρων πολιτειῶν, ἐξ ὧν ἦσαν